

Práce s publikací

Ambicí publikace není jen zpřístupnit výsledky šetření ENERGO 2021, ale též poskytnout širší informace o spotřebě paliv s důrazem na sektor domácností. Proto publikace kromě textové části obsahuje rozsáhlé přílohové tabulky a grafy, které jsou rozděleny do třech tematických oblastí. První z nich zahrnuje výsledky ze zpracování mezinárodních dotazníků sestavovaných na bilančním principu, pro které jsou data ze šetření v domácnostech významným, avšak nikoliv jediným vstupem. Druhá část pak přináší srovnání výsledků ze šetření ENERGO 2015 a výsledků ze šetření ENERGO 2021. Ve třetí části se nacházejí výsledky samotného šetření ENERGO 2021, které nabízejí unikátní pohledy na problematiku paliv a energií v domácnostech. Tyto výstupy se nenacházejí v žádném, dříve realizovaném šetření ENERGO, proto je není možné srovnávat se dříve zveřejněnými údaji.

V důsledku zaokrouhlení nemusí u shodně vymezených ukazatelů přesně souhlasit data v jednotlivých tabulkách. Stejně tak i součet hodnot v rámci jedné tabulky. V případě absolutních hodnot se jedná o odchylku v řádu jednotek, u procent desetin.

Část A: Význam tuzemské spotřeby paliv a energií v domácnostech včetně mezinárodního srovnání

Rozdělení konečné spotřeby základních kategorií paliv podle sektorů

Jedná se o srovnání výsledků mezi roky 2015 a rokem 2020. Poskytování těchto údajů vyplývá z novelizovaného nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1099/2008 ze dne 22. října 2008 o energetické statistice v platném znění. Výsledky jsou pouze za ČR celkem bez možnosti regionálního třídění. Zdrojem dat jsou roční energetické mezinárodní dotazníky.

Rozdělení spotřeb v domácnostech podle účelu užití

Jedná se o výsledky za rok 2015 a za rok 2020. Poskytování těchto údajů vyplývá z novelizovaného nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1099/2008 ze dne 22. října 2008 o energetické statistice v platném znění. Výsledky jsou pouze za ČR celkem bez možnosti regionálního třídění. Kromě výsledků ze šetření ENERGO 2015 a ENERGO 2021 byly pro výpočet těchto ukazatelů využity dostupné statistické informace z Ministerstva průmyslu a obchodu, Energetického regulačního úřadu a další administrativní zdroje dat.

Mezinárodní srovnání spotřeb paliv v domácnostech

Jedná se o informace za rok 2015 a za rok 2020. Zdrojem dat je databáze ODYSSEE, která vzniká na základě projektu HORIZON 2020. Tento projekt je financovaný Evropskou unií a hlavním cílem projektu je poskytnout komplexní informace za oblast spotřeby a energetických trendů za země EU. Tabulky jsou do publikace přidány z důvodu možnosti mezinárodního srovnání do doby, než bude možné mezinárodní srovnání provést na základě dat uložených v databázi Eurostatu.

Část B: Porovnání vybraných výsledků šetření ENERGO 2015 a ENERGO 2021

Pokud není uvedeno jinak, tabulky v této části publikace vycházejí z výsledků šetření ENERGO 2015 a z výsledků šetření ENERGO 2021. Výsledky jsou rozděleny do tematických subkapitol, které odpovídají struktuře dotazníku využitého při šetření. Jedná se o data přímo zjištěná u domácností v kombinaci s modelovými výpočty. Ve výsledcích záměrně nebyly zohledňovány další dostupné statistické informace a administrativní zdroje dat, které hrají roli při bilančních pracích v rámci dalšího zpracování dat (viz část A). Z důvodu průběžného sběru dat nelze výsledky jednoznačně přiřadit k roku 2021. Jejich ambicí je poskytnout podrobnější strukturální informace a měly by především sloužit jako podklad pro další statistiky či metodické a analytické práce. Vypovídací schopnost publikovaných ukazatelů je přímo úměrná četnosti pozorovaných jevů a klesá v závislosti na detailu použitého třídění.

Při porovnávání výsledků ze šetření s individuální spotřebou je důležité mít na paměti, že spotřebu paliv a energií v domácnosti ovlivňuje řada faktorů a chování domácností. U topení je to především

geografická poloha bytu, jeho tepelně izolační vlastnosti, velikost vytápěného prostoru a teplota, na kterou se obývané místnosti vytápí. Spotřebu energie na ohřev vody ovlivňuje především spotřeba teplé užitkové vody, která je do značné míry závislá na počtu osob žijících v domácnosti a jejich hygienických návycích. U vaření hraje roli intenzita vaření a čas přípravy jednotlivých jídel. Spotřeba energie na osvětlení je dána především strukturou používaných světelných zdrojů a délkou svícení.

Část C: Vybrané výsledky šetření ENERGO 2021

Tabulky ve třetí části publikace obsahují pouze výsledky šetření ENERGO 2021. Výsledky obsahují jedinečné pohledy na data, které nejsou u předchozích doposud realizovaných šetření možné. Proto tyto výsledky nejsou srovnatelné s výsledky z šetření ENERGO 2015 ani s výsledky z dříve realizovaných šetření. Hlavní a nejdůležitější téma spotřeby paliv a energií v domácnostech se týká spotřeby na vytápění. Proto se i tyto výsledky zaměřují na oblast vytápění a poskytují co možná nejpřesnější pohled do této problematiky jak v rámci paliv a energií používaných v rámci jednoho roku 2021, tak i v rámci vývoje používaných paliv v průběhu posledních 10 let. Několik výstupů této části je rozděleno podle jednotlivých příjmových skupin domácností.

Historie a srovnatelnost údajů

V České republice byla v minulosti realizována tři dotazníková šetření o energetické spotřebě v domácnostech. První se uskutečnilo v roce 1997. Jednalo se o pilotní zjišťování v rámci projektu Eurostatu, do něhož se zapojilo 10 kandidátských zemí střední a východní Evropy. V rámci tohoto pilotního zjišťování bylo osloveno 6 000 domácností.

V pořadí druhé šetření se uskutečnilo v roce 2004 pod označením ENERGO 2004. Metodicky vycházelo z pilotního šetření realizovaného v roce 1997. Výběrový soubor byl zvolen na úrovni cca 1 % trvale obydlených bytů, náhodně bylo vybráno řádově 40 000 domácností.

Třetí šetření proběhlo v roce 2015 (ENERGO 2015). Na rozdíl od ENERGO 2015 nebyly výsledky z obou výše zmiňovaných šetření dopočítávány na základní soubor. Výběrový soubor šetření ENERGO 2015 byl na hodnotě 20 000 domácností. V případě relativních a poměrových ukazatelů se pracovalo s odhady středních hodnot sledovaného ukazatele. Průměrné hodnoty byly počítány jako prostý aritmetický průměr. Z těchto důvodů je možnost srovnání výsledků ENERGO 1997 a 2004 s výsledky ENERGO 2015 do určité míry omezená, resp. je třeba mít tuto skutečnost na paměti.

Poslední a nejnovější šetření ENERGO bylo realizováno v roce 2021 (ENERGO 2021). V šetření ENERGO 2021 bylo osloveno 10 000 domácností. Výsledky šetření ENERGO 2021 jsou dopočítány na hodnoty základního souboru, tedy na hodnoty za celou Českou republiku. Zpracování dat proběhlo stejným systémem a postupem jako v případě šetření ENERGO 2015. Z těchto důvodů zůstala zachována srovnatelnost dat a výstupů mezi jednotlivými šetřeními ENERGO 2015 a ENERGO 2021.

